

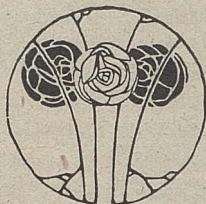
2513 4271

SPRAWOZDANIE

Z ROZWOJU I CZYNNOŚCI TOWARZYSTWA
TANICH MIESZKAŃ DLA ROBOTNIKÓW KATOL.
W KRAKOWIE,

WPISANEGO DO REJESTRU STOWARZYSZEŃ Z OGRAN. POREKĄ
Z DNIEM 1 LIPCA 1897 ROKU.

ZA ROK ADMINISTRACYJNY 1912.

W KRAKOWIE

NAKŁADEM TOW. TANICH MIESZKAŃ DLA ROBOTNIKÓW KATOL.
CZCIONKAMI Drukarni „CZASU”. — 1913.

- Stronienie prawomocności
- Powstanie
- grunt na Olzy
- Wzrostem od powstania i wzrostu
w tem Selabskiego, Długiem
i Zaleskiego
- Podkreślenie instytutu
- Wyrost Kraj (Lojm), Krak. Kola
orzechowci (zapomni i miedzi
gostynowski)
- Otoki przynajmniej (Bisdek, Kr.
Branicki, W. Ant. Potoka)
- Kromki zafobne
- Zyski moralne - brak zysków
materiałnych. Wzrostu by nie
dawał dywidendy.

Półtora roku minęło od ostatniego ogólnego zebrania. Obowiązkiem naszym jest na wstępie usprawiedliwić niezastosowanie się do litery statutu, który postanawia, żeby Zgromadzenie ogólne odbywało się w kwietniu każdego roku. Argumentów do obrony nie brak.

Przedewszystkiem Komisya rewizyjna z powodu nawału innych zajęć każdego z jej Członków dopiero w czerwcu mogła dopełnić zbadania rachunków i kasy, bez czego niepodobna Zarządowi stanąć przed Zgromadzeniem ogólnem i żądać absolutoryum. Ostatnie dni czerwca, to koniec półroczu, pora kiedy prawie wszyscy mają mało czasu. Potem następują wyjazdy wakacyjne, kuracyjne i urlopowe. Nie pozostało jak tylko czekać jesieni.

Zresztą nie było powodu do wielkiego pośpiechu. Owszem mieliśmy nadzieję, że do jesieni uda się rozwikłać dwie sprawy, które byłyby ważnym krokiem naprzód w rozwoju Towarzystwa. Jedną, to założenie nowej kolonii robotniczej.

Jak to już w zeszłorocznem sprawozdaniu zaznaczyliśmy — jeszcze przed ostatniem rocznem zebraniem rozpoczęliśmy pertraktacye o nabycie gruntu w Prądniku Czerwonym, na t. zw. Bosackiem. Wkrótce staliśmy się jego właścicielami — i to w warunkach, jak się zdawało nader pomyślnych. Dzięki ofiarności pani hr. Antoniowej Potockiej cena była więcej, niż przystępna. Miejsce jest pod każdym względem doskonałe. Informacye co do stosunków z władzami wojskowemi nie zapowiadały z tej strony przeszkód. Była tylko mowa o rewersach demolacyjnych. Niestety wkrótce po podpisaniu kontraktu pojawiły się z tej strony trudności, wywołane obawami wojennemi. Reaktywowano opuszczony fort pobliski i bezwarunkowo budować się na tym placu na razie nie pozwolono. Nie tracimy nadziei, że sprawa weźmie lepszy obrót; tymczasem zaś lokacya około 26.000 kor. na blisko 4 morgach pola niedaleko za cmentarzem krakowskim złym interesem nie jest. Wskutek wydzierżawienia gruntu i przy pomocy zasiłku hr. Potockiej, która pospieszyła z wynagrodzeniem Towarzystwu ewentualnych strat, kapitał wyłożony rentuje się normalnie a wobec rozszerzania się miasta w tamtą stronę wartość placu wzrasta i w najgorszym razie można go będzie nawet z zyskiem sprzedać, lub zamienić. Może zaś za jaki rok, lub dwa, zmieniona sytuacya pozwoli zatrzymać go i użyt-

kować na nasze cele. Wszak coś podobnego zachodziło z Modrzejówką, z tą różnicą, że tam jednostkowa cena nabycia gruntu już przed 15 laty (1897) była blisko 5 razy wyższa.

Druga sprawa, na której rozwikłanie oglądaliśmy się, to regulacya nowo przyłączonych części gminy m. Krakowa, która ma objąć i terytoryum Modrzejówki. Wobec nawały kandydatów na mieszkania robotnicze możnaby myśleć o budowie obok kilkunastu już istniejących nowego jeszcze domu, na który miejsceby się znalazło. Jest jednak obawa, że projektowana ulica właśnie tamtędy będzie przechodziła, a na tak zagrożonem miejscu nie wolno rozpoczynać budowy. Wszakże sprawa ciągnie się już lat parę i do tej chwili nie została rozstrzygnięta.

Tak więc nie mamy prawa mówić o znacznym rozwoju, lub postępkach w stosunkach Towarzystwa w ciągu roku 1912.

Mimo to jest kilka faktów dodatnich do zaznaczenia.

Z radością pobnosimy przystąpienie do grona członków Towarzystwa — i to z hojnym udziałem 10.000 kor. Najprzewielebniejszego Księcia-biskupa krakowskiego Adama Stefana Sapiehy, który naszą kolonię robotniczą odwiedził, starał się poznać i zbadać dokładnie i przy każdej sposobności okazuje jej nadzwyczaj życzliwy interes. Oby ten piękny przykład zachęcał do licznego naśladownictwa.

Po długich staraniach udało się nareszcie otrzymać od ministerstwa skarbu przychylne załatwienie podań o przyznanie naszym domom z mieszkaniem robotniczymi ulg podatkowych w myśl ustawy z dnia 8. lipca 1902 Nr. 144 D. p. p.; wskutek czego wszystkie przez nas wystawione domy robotnicze na Modrzejówce (w liczbie 11) korzystają z uwolnienia od podatku domowo czynszowego przez lat 24. Jest to ulga doniosła, którą Towarzystwo nasze zawdzięcza w znacznej mierze życzliwości i obywatelskim uczuciom b. wiceprezydenta Dyrekcji skarbu Dra Szlachetowskiego, tudzież J. E. pana ministra skarbu Zaleskiego. Jest nadzieja, że i kroki Zarządu w sprawie uzyskania swobody podatkowej dla tej części dawnej willi, w której mieści się ochrona dla dzieci, kaplica, mieszkanie SS. Miłosierdzia, prowadzących ochronę i szwalnia odniosą skutek. Również władze skarbowe udzieliły Towarzystwu uwolnienia od podatku zarobkowego za rok 1912.

Na brak objawów życzliwości uskarżać się nie możemy. Okazują nam ją także instytucye, jak Wys. Wydział krajowy, Kasa Oszczędności m. Krakowa i niektóre osoby prywatne zasilające kasę Towarzystwa darami pieniężnymi — jak to cyfry rachunkowe poświadczają. Podkreślamy to z wdzięcznością a pragniemy, by i szersze koła publiczności liczniejszem przystępowaniem do naszego Towarzystwa zechciały dać dowód, że się interesują sprawą robotników i ułatwiły nam działania, zmierzające do podniesienia dobrobytu i zdrowia moralnego tej coraz liczniejszej klasy społeczeństwa polskiego, która dziś już niepoślednią część jego stanowi, a niebawem może zaważyć na szali losów narodu.

Wreszcie spełnić musimy smutny obowiązek, zapisując bolesną stratę, jaką poniosło Towarzystwo. Już na początku r. 1913 śmierć wyrwała z pośród nas śp. Dra Gustawa Bielańskiego, fizyka powiatowego, który od zawiązku Towarzystwa należał do jego członków, a niemal równie dawno był do ostatniej chwili jednym z najgorliwszych członków Rady nadzorczej. Od samego też początku należała do członków Towarzystwa śp. Michalina Wężykowa, która umarła w marcu b. r., żyła w Krakowie bez rozgłosu, ale znana była wszędzie tam, gdzie był dobry uczynek do spełnienia, lub pożyteczna instytucja do poparcia. Straciliśmy także przez śmierć długoletnich członków śp. Wincentego Stępowskiego i Stanisława Rożnowskiego.

Cześć ich pamięci!

Z końcem r. 1912 były w 11 domach nowych i 3 starych (prócz willi) — nie licząc zarządcy i Sióstr miłosierdzia — pomieszczone 92 partje mieszkańców, razem (z rodziną stróża) 517 osób, w tem 230 dzieci niżej lat 14.

Lokatorowie według zawodów dzielili się jak następuje:

7 robotników kolejowych,	1 betoniarz czeladnik,
12 szewców czeladników,	4 robotników w fabryce cygar,
5 krawców „	5 robotników magazynów wojsko-
4 kowali „	skowych,
4 ślusarzy „	2 palaczy maszynowych,
3 malarzy „	5 woźnych prowizorycznych,
1 tokarz czeladnik,	1 zecer drukarski,
4 stolarzy czeladników,	2 fiaków,
2 piekarzy czeladników,	1 kaflarz,
2 introligatorów czeladników,	1 kolporter księgarski,
2 tapicerów „	2 inkasentów,
1 kamieniarz czeladnik,	2 lokajów,
1 cyzeler „	1 strażak pożarny,
1 kotlarz „	1 posługacz słowy,
2 murarzy czeladników,	3 wyrobników dziennych,
1 szklarz czeladnik,	6 różnych zawodów (praczki,
1 blacharz czeladnik,	szwaczki itd.)
1 robotnik tramwajowy,	1 stróż Modrzejówki.

Czynsze najmu przyniosły w roku 1912 kor. 16.416.

(W porównaniu w roku 1911. . . . „ 16.534).

Drobny ubytek pochodzi głównie ztąd, że p. Tomaszowi Kwincie, zarządcy Modrzejówki, przyznano tak w r. 1911, jak i w r. 1912, zamiast remuneracyi za gorliwe pełnienie obowiązków, zwolnienie go od dopłaty (15 kor. miesięcznie) do przydzielonego mu mieszkania deputatowego; otóż z tego zwolnienia korzystał on w r. 1911 tylko przez drugie półrocze, zaś w r. 1912 przez cały rok. Zresztą czynsze z mieszkań robotniczych pozostały niezmienione, jak dawniej.

Subwencye i dary.

1. Stały zasiłek od Wydziału krajowego na mocy uchwały Sejmowej wypłacany na umorzenie rat kapitalnych od pożyczki hipotecznej zaciągniętej przez Towarzystwo w zakładzie ubezpieczeń robotników od wypadków we Lwowie	1.600	kor.	—	hal.
2. Od Kasy oszczędności M. Krakowa	2.600	„	—	„
3. Dar JW. hr. Jadwigi Branickiej	500	„	—	„
4. Dar JW. hr. Anny Antoniewej Potockiej jako bonifikacya z ceny kupna	775	„	35	„
Razem	5.475	kor.	35	hal.

Kraków, w październiku 1913.

Dyrektor Towarzystwa:

Dr. Kazimierz Smolarski.

Prezes Rady nadzorczej:

Dr. Stanisław Tomkowicz.

Zamknięcie rachunkowe

Towarzystwa tanich mieszkań dla robotników katolików w Krakowie
za rok 1912.

OBRÓT KASOWY.

Liczba porządk.	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód	
		Kor.	h.	Kor.	h.
1	Reszta kasowa z roku 1911	542	87		
2	Udziały	10.000	—		
3	Pożyczki			3.269	38
4	Procenta	1.834	98	1.813	78
5	Czynsze	16.416	—		
6	Administracja			4.023	15
7	Podatki i należności			1.151	37
8	Lokacje	15.022	58	5.444	32
9	Inwestycje			1.667	81
10	Subwencje i dary	5.475	35		
11	Ochronka			2.684	—
12	Nieruchomości			26.763	—
13	Pozostałość kasowa na r. 1913			2.474	97
	Razem	49.291	78	49.291	78

RACHUNEK ZYS-

ROZCHÓD.

za czas od 1-go stycznia

	Kor.	h.
1. Amortyzacja budynków i nieruchomości	4.675	—
2. Koszta administracji:		
<i>a) Zarządu:</i>		
Pensye Zarządu, remun., dyurna K. 2.954—		
Wydatki kancelaryjne „ 98'62		
Różne wydatki „ 72'20		
K. 3.124'82		
<i>b) Realności:</i>		
Utrzymanie budynków K. 701'42		
Asekuracja budynków „ 196'91 898'33	4.023	15
3. Podatki i należytości	4.587	17
4. Koszta utrzymania Ochronki	2.684	—
5. Procent od pożyczek	1.813	78
Pozostałość	5.943	23
<u>Razem</u>	<u>23.726</u>	<u>33</u>

RACHUNEK

STAN CZYNNY.

z dniem 31-go gru-

	Kor.	h.
1. Gotówka w kasie	2.474	97
2. Nieruchomości	256.063	—
3. Lokacje	40.427	94
Razem .	298.965	91

Kraków, 31 grudnia

Za buchalteryę: *Bazyli Rychwicki* w. r.

Za Komisję

Zygmunt Kowalski w. r.

KÓW I STRAT

do 31-go grudnia 1912 r.

PRZYCHÓD.

	Kor.	h.
1. Czysze z realności	16.416	—
2. Subwencye i dary	5.475	35
3. Procenta od lokowanej gotówki	1.834	98
Razem .	23.726	33

BILANSU

dnia 1912 roku.

STAN BIERNY.

	Kor.	h.
1. Udziały	87.587	—
2. Pożyczki amortyzacyjne . . K. 59'251'85		
„ bezprocentowe . . „ 25'000'—	84.251	85
3. Różni wierzyciele:		
Urząd podatkowy za zaległe podatki . . .	27.785	18
4. Fundusz rezerwowy	85.103	79
5. Fundusz inwestycyjny	8.294	86
Pozostałość	5.943	23
Razem .	298.965	91

1912 roku.

Dyrektor: *Dr. Kazimierz Smolarski* w. r.

rewizyjną :

Strzyżowski w. r.

SPIS CZŁONKÓW

TOWARZYSTWA TANICH MIESZKAŃ DLA ROBOTNIKÓW KATOL.
W KRAKOWIE Z KOŃCEM R. 1912, Z PODANIEM ROKU PRZYSTĄ-
PIENIA DO TOWARZYSTWA I KWOTY WPLĄCONYCH UDZIAŁÓW.

	Koron
Arcybractwo Miłosierdzia i Banku pobożnego (1898)	5.000
Banaszkiewicz Jan (1898)	200
Najprz. Ks. Biskup Bandurski Władysław (1901)	50
Dra Bielańskiego Gustawa Spadkobiercy (1898)	200
Bielska Józefa (1901)	50
Dr. Biesiadecki Stanisław (1906)	50
Ks. Błonarowicz Józef (1907)	50
Bochenek Leontyny Spadkobiercy (1902)	50
Dr. Bogusz Adam (1898)	100
Hr. Branicka Jadwiga (1898)	2.000
Dr. Bujwid Odo (1902)	50
Ks. Dra Bukowskiego Juliana Spadkobiercy (1898)	50
Dr. Buzdygan Mikołaj (1898)	50
Dr. Caro Leopold (1901)	50
Ks. Dr. Chotkowski Władysław (1900)	500
Chrzęszczewskiego Stanisława Spadkobiercy (1898)	200
Ciechanowska Janina (1898)	50
Ciechanowska Zofia (1900)	50
Dr. Creizenach Wilhelm (1902)	50
Hr. Czapska (1899)	60
Ks. Czetwertyńskiego Heliodora Spadkobiercy (1898)	200
Hr. Dębickiego Ludwika Spadkobiercy (1898)	200
Dura Olga (1898)	50
Dziewicki Michał Henryk (1898)	50
Dr. Estreicher Stanisław (1898)	50
Ks. Foxa Macieja Spadkobiercy (1898)	50
Ks. Dr. Gawroński Feliks (1898)	200
Giełgud Adam (1901)	50
Głębockiego Stanisława Spadkobiercy (1909)	100

	Koron
Gniewosz Włodzimierz (1903)	100
Dr. Górski Antoni (1898)	100
Grodzickiego Józefa Spadkobiercy (1900)	50
Haller Cezary (1898)	200
Hendel Zygmunt (1898)	500
Hupkowa Marya (1907)	200
Hr. Hussarzewskiej Jadwigi Spadkobiercy (1900)	2.000
Iwanicki Karol (1906)	50
Ks. Jabłonowskiej Wandy Spadkobiercy (1898)	200
Dr. Jakubowski Maciej Leon (1900)	200
Jałbrzykowskiego Zygmunta Spadkobiercy (1898)	100
Dr. Janczewski Edward (1898)	1.000
Dr. Janiszewski Tomasz (1900)	50
Jawornicki Józef (1898)	250
Ks. Jeż Mateusz (1907)	50
Kaczmarowski Władysław (1898)	50
Dr. Kader Bronisław (1900)	50
Knausa Karola Spadkobiercy (1898)	100
Dr. Kopff Leon (1898)	100
Korczyńska Emilia (1907)	50
Dr. Kostanecki Kazimierz (1900)	400
Kowalski Zygmunt (1898)	50
Dr. Koy Michał (1906)	50
Koźmianowej Felicji Spadkobiercy (1898)	50
Hr. Krasickiego Ksawerego Spadkobiercy (1900)	50
Kraskowski Jerzy (1907)	50
Dra Kreutza Feliksa Spadkobiercy (1898)	50
Kroebla Franciszka Spadkobiercy (1898)	50
Kruszyńska Józefa (1898)	50
Dr. Krzyżanowski Adam (1898)	200
Kuśkowski Teodor (1900)	50
Lenert Franciszek (1901)	100
Dr. Lewandowski Ludomir (1898)	50
Lubomirski Władysław (1898)	100
Ks. Lubomirska Marya Adamowa (1900)	500
Ks. Łabaja Jana Spadkobiercy (1898)	200
Madeyska Walerya (1904)	50
Małachowska Leonilda (1902)	50
Mańkowski Aleksander (1909)	100
Dra Mańkowskiego Leona Spadkobiercy (1898)	2.000
Mazarakowej Stanisławy Spadkobiercy (1898)	127
Dr. Mączka Tomasz (1907)	50
Miarczyński Ignacy (1898)	200
Dr. Morawski Kazimierz (1898)	50
Morawska Konstancja (1898)	50
Ks. Mytkowicz Andrzej (1907)	50
Nagel Jan (1906)	100

	Koron
Nitsch Leonard (1902)	50
Najprz. Ks. Biskup Nowak Anatol (1910)	100
Odrzywolski Sławomir (1898)	200
Dr. Olszewski Karol (1898)	200
Pakies Józef (1898)	50
Pareńskiego Edmunda Spadkobiercy (1901)	100
Dr. Paszkowski Franciszek (1908)	1.000
Dr. Pieniążek Przemysław (1900)	200
Dr. Piernikarski Zdzisław (1900)	100
Popielówna Zofia (1901)	50
Hr. Potocki Adam (1898)	37.000
J. E. Hr. Potocka Krystyna Andrzejowa (1898)	800
Hr. Potocka Anna Antoniowa (1898)	5.800
Ks. Kard. Puzyny Jana z Kozielska Spadkobiercy (1898)	200
Remer Amalia (1898)	50
Rosner Antoni (1900)	50
Dr. Rostworowski Michał (1898)	200
Rożnowskiego Stanisława Spadkobiercy (1901)	200
Najprz. Książę Biskup Sapieha Adam (1912)	10.000
Dr. Schaitter Ignacy (1898)	50
Schwarza Henryka Spadkobiercy (1898)	200
Dra Ściborowskiego Władysława Spadkobiercy (1898)	500
Sieglera de Eberswald Juliusza Spadkobiercy (1898)	200
Słęka Franciszka Spadkobiercy (1898)	50
Słoneckiego Zenona Spadkobiercy (1898)	200
Dr. Smolarski Kazimierz (1898)	200
Ks. Sobierajski Józef (1901)	50
Dra Sokołowskiego Maryana Spadkobiercy (1898)	50
Ks. Dr. Spis Stanisław (1901)	50
Hr. Stadnicki Władysław (1900)	50
Stadtmüller Karol (1898)	100
Dr. Staniszewski Walenty (1902)	50
Starzyńska Eustachowa (1907)	50
Stępowskiego Wincentego Spadkobiercy (1898)	50
Stowarzyszenie drukarzy i litografów w Krakowie (1902)	50
Stowarzyszenie kapeluszników i t. d. w Krakowie (1901)	50
Suffczyński Stefan (1898)	200
Dr. Surzycki Józef (1898)	200
Świdorska Aleksandra v. Alina (1898)	50
Świdorska Marya (1898)	50
Dr. Szarski Henryk (1898)	300
Szpakowskiego Witalisa Spadkobiercy (1898)	100
Dra Szymkiewicza Kazimierza Spadkobiercy (1898)	100
J. E. Hr. Tarnowski Stanisław (1898)	2.000
Dr. Tomkowicz Stanisław (1898)	1.000
Towarzystwo międzynarodowych wyścigów konnych (1902)	50
Towarzystwo zaliczkowe w Krzeszowiecach (1898)	50

	Koron
Uderski Edward (1903)	100
Wańkiewicz Stanisława (1900)	100
Ks. Dr. Wądołny Czesław (1905)	50
Dr. Wicherkiewicz Bolesław (1898)	400
Dra Wiedigera Franciszka Ksawerego Spadkobiercy (1898) .	200
Więckowski Czesław (1898)	50
Wiśniowski Leszek Prus (1900)	200
Wiszniewskiego Konstantego Spadkobiercy (1898)	50
Wołodkowiczowej Zofii Spadkobiercy (1898)	2.000
Woźniakowski Marcyan (1906)	50
Zabłocki Sylwester (1906)	100
Dr. Zdziechowski Maryan (1898)	50
Zieleniewscy Leon i Edmund (1898)	1.000
Żeleńska z Madeyskich Izabella (1902)	100
Żeleński Stanisław Gabryel (1902)	100

- (Jamskurki) Ogrodki
- Woda - wodociągi 2-3
- Ustępy - potargi skanalen
- (Gmina poranna pomorska)
- Fundus państwowy
- Budowal domy na Miedzi
- Ulica me Komercyjna
- Tow. ~~Wiednia~~ 7. u.
- do pomorskiej do ogrodników